

Det kommer til at betyde meget for sikkerheden ved at sejle i de grønlandske farvande, at der kommer nye og opdaterede søkort.

73 nye grønlandske søkort ventes klar i 2026

TEKST: MORTEN BONDO PEDERSEN | FOTOS: COLOURBOX

Nye søkort over farvandene ved Grønland er på vej. Det vil betyde meget for sikkerheden ved at sejle i farvandene.

Efter flere forsinkelser ventes en omfattende opmåling af grønlandske farvande færdig i 2026. Hvis tidsplanen holder, vil 73 nye søkort være klar til brug, både digitalt og på papir, om to år. Tilsammen dækker de farvandet fra Prins Christians Sund i det sydligste Grønland op langs vestkysten til Upernavik.

Af de 73 kort, som skal produceres, er 55 færdige ved udgangen af 2023. Kontorchef i Geodatastyrelsen Elizabeth Hagemann forventer, man med en ny tre-årig

bevilling på finansloven vil nå i mål med de sidste kort i 2026.

Ifølge Geodatastyrelsen er der ingen tvivl om, at nye og opdaterede søkort generelt set er et vigtigt bidrag til sejladsikkerheden i Grønland. Et af hovedproblemerne med de eksisterende søkort er, at de ikke kan bruges til GPS-navigation, da de ikke er positioneret korrekt i forhold til GPS-systemet. Visse steder er afvigelsen op til en kilometer og andre steder er det ikke muligt at definere en afvigelse.

Som Rasmus Dahlberg, lektor ved Forsvarsakademiet, fortæller: "Jeg var en morgen ude at løbe ved Nuuk med min gps slået til. Da jeg kom hjem, kunne jeg se på telefonen, at jeg havde løbet et stykke af turen ude i havet." Han har på Forsvarsakademiet blandt andet beskæftiget sig med sejladsikkerhed ved Grønland.

De mest benyttede sejlruiter opmålt

Selvom der kommer nye søkort, er det langt fra alle farvande ud for Grønlands sydvestkyst, som bliver opmålt og nykortlagt.

"I et så stort område med så mange skær og småøer er det ikke muligt at opmåle alt," forklarer Elizabeth Hagemann fra Geodatastyrelsen. Hun uddyber:

"Vi prioriterer farvandene indenskærs mellem byerne og de kystnære sejlruiter, som der i dag ikke er ordentlige data for. Desuden er indsejlinger til de væsentligste havne prioriteret, ligesom ruiter med betydelig passagersejlad bliver opmålt, herunder de ruiter, som er mest benyttede af krydstogtskibe."

Geodatastyrelsen har en løbende dialog med Selvstyret og Selvstyrets Nauti-

I et så stort område som Grønland med så mange skær og småøer vil det være dyrt og besværligt at opmåle alt. Der er også farvande, hvor det er meget sjældent, der overhovedet er nogen, der sejler.

ske Udvalg om, hvilke områder, der skal prioriteres.

"Der er lige nu ingen planer om at lave nye søkort over andre grønlandske farvande, når området ved den sydvestgrønlandske kyst efter planen er nykortlagt i 2026. Men der er sat et arbejde i gang med at danne sig et overblik over, hvad Geodatastyrelsen har af eksisterende data for øvrige grønlandske farvandsområder, og hvilke områder der skal prioriteres kortlagt i de resterende dele af Grønland, hvis vi får finansiering til at lave yderligere kortlægninger," siger Elizabeth Hagemann.

Jeppe Strandsbjerg, der er lektor ved Center for Arktiske Sikkerhedsstudier i Nuuk og for nylig har udgivet en rapport om kortlægningen af Grønland, forklarer, at vil det være dyrt, besværligt og omfangsrigt at kortlægge alle grønlandske farvande.

"Det vil jo i sagens natur kræve, at der er nogen, der sejler i de farvande. Og selv forsvaret sejler kun sjældent i Nordøstgrønland. Det er enorme områder, som det vil være meget omfangsrigt at skulle måle op," siger han.

Stadig brug for traditionelle navigationsteknikker

Indtil der er produceret nye søkort, er det nødvendigt at bruge de gamle søkort og traditionelle navigationsteknikker. De gamle kort baserer sig typisk på oplysninger fra 1950'erne og 1960'erne. Efter Hans Hedtofts forlis i 1959 blev der sat et kortlægningsarbejde i gang for hele Grønland.

"Kortlægningen fra dengang er ganske nøjagtige, men ikke så detaljerede som de

nye søkort, vi laver i dag, og så kan man jo ikke regne med, at de er positioneret korrekt i forhold til gps-systemet. Derfor er det ikke nødvendigvis fantastiske kort, som store skibe har at navigere efter i dag, når de skal ind i små fjorde. Det er noget, som både Søfartsstyrelsen, IMO og Den Internationale Hydrografiske Organisation (IHO) gør opmærksom på ved sejlads i arktiske farvande," siger Elizabeth Hagemann. ■

UNØJAGTIGE SØKORT IKKE ÅRSAG TIL ULYKKER

Geodatastyrelsen har kendskab til rapporten "Marine Environmental Risk Assessment – Greenland, Defence Command Denmark" fra 2015, som omhandler potentielle fremtidige skibulykker i Grønland. I rapporten er unøjagtige søkort ikke beskrevet som årsag til ulykker.

Af rapporten fremgår det, at der statistisk set forekommer 1,6 skibulykke pr. år i de grønlandske farvande, hvoraf de fleste skyldes grundstødninger. Det var blandt andet tilfældet med Ocean Explorer, der gik på grund i Alpefjorden i Nordøstgrønland i september i år. Der er ifølge Den Maritime Havretskommission ikke empirisk belæg for, at grundstødninger har skyldtes eller vil skyldes dårlige søkort.